

Naša vsak četrtlet in velja za polletno vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 20 K, pol leta 20 K, za četrt leta 10 K. Izven Jugoslavije 50 K. Poštnina se pošlje na upraviteljsko „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru, Koroska cesta št. 5. List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje naprej. — Telefon št. 220. —

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Udaje „Klub. števne družbe“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upraviteljsvo sprejema naročnine, inserate in reklamacije. Cena inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezapre reklamacije so poštnatne proste. — Telefon št. 220. —

3. številka.

Maribor, dne 20. januarja 1921.

55. letnik.

Gre za našo kožo.

Silno težak je položaj, v katerem se sedaj nahaja naš slovenski kmet, delavec in obrtnik. Po krivdi demokracije, liberalcev, samostojcev in rdečkarjev nam Slovincem nočejo dati deželne samouprave, t. j. avtonomije. Samo iz Beograda nas hočejo komandirati. A ne samo to, grozno visoki davki, ki nam jih je naprtil liberalec, finančni minister, nezmerna draginja raznih potrebščin, vse to žene mnoge v obup. Kaj bo?

Treba je, da naše ljudstvo ohrani na eni strani mirno kri, a na drugi pa da vladi in demokratskim mogotcem v Beogradu na glas pove, da se na tak način ne pusti več guliti in pritiskati. Kake zahteve moramo staviti nam je za vzgled odbor Kmetске zveze pri Sv. Janžu na Dravskem polju. Dne 6. januarja so kmetски možje imeli sejo in nam poslali prepis zapisnika, ki ga radi važnosti v celoti priobčimo.

Hočemo samoupravo Slovenije.

Zahtevamo samoupravo za Slovenijo, ker spoznavamo, da bo le pri samoupravi mogli imeti kmetски in delavsko ljudstvo zadostnega vpliva na zakonodajo in vlado.

Dajte nam starostno zavarovanje.

Naši poslanci naj se z vsemi možnimi zavzamejo za splošno starostno zavarovanje.

Za izvoz živin!

Pomanjkanje krme in silno visoka cena krme (kg po 2 K) ter sila za denar sili mnoge posestnike, da morajo prodati živino; ker domačih kupecev ni, izvoz pa je silno težak ter še itak onemogočen vsled visoke izvozne carine, se ne more živina prodati in cene ji padajo; med tem ko drugim rečem rastejo. Zato je neobhodno potrebno in nujno zahtevamo, da naj vlada dovoli izvoz konj in druge živine ter zniža izvozno carino vsaj za tri četrtine, ali pa to za določen rok ali določeno število sploh ukine. Ker je bilo lani malo krme, so zdaj prizadeti zlasti manjši posestniki, ter morajo prodati za nizko ceno živino, ker si niso mogli kupiti dovolj krme, pozneje, ko nastopi paša, pa bi jo morali drago nazaj kupiti. Sicer pa je splošno tožba, da se živina (zlasti goveda in konji) ne more prodati, naravno bi torej bilo, da se odpre drugod trg za njo, če je domači prenasičen.

Krona mora biti enakovredna z dinarjem!

Zahtevamo, da se razmerje med dinarjem in krono vendar enkrat u-

redi pravično, t. j. da bo krona enakovredna sestra dinarja.

Vlada, primi verižnike in izsesalce ljudstva!

Kakor nas vlada z razmerjem 1:4 odira, tako nas trgovci pri raznem blagu, da si je v zadnjih mescih naš denar večdar nekoliko pridobil na vrednosti (zlasti nasproti nemško-avstrijskem in tudi italijanskemu) in na svetovnem trgu cene že nekaj časa podajo, vendar blago po naših trgovinah ni cenejše, ker trgovci n. pr. v Nemški Avstriji kupijo, bi moralo pri nas biti za tri četrtine ceneje kot tam; a naši trgovci prodajajo nam za isto število jugoslovanskih kron kakor so dali nemško avstrijskih, „delajo“ torej s 75%. Naj bi se vendar malo gledalo na to!

Zato zahtevamo, da se naj podpirajo zadržuje; naj se tem dovoli pred drugimi nakup obleke, železa in drugih potrebščin in znižja carina, da bodo mogle ceneje oddajati, potem bodo tudi trgovci „šli dol“, kakor so v spomladi 1919.

To bi bilo menda najizdatneje sredstvo zoper draginjo omenjenih reči. Pri nizkem kurzu nem. avstrijske krona bi zdaj, dokler je še tam kaj dobiti, najbolj kazalo tam dovoliti nakup in sicer čimprej. Amerikanci in drugi porabljajo to ugodno priliko; mi pa po „modrosti“ slavne vlade nagi in boski škilimo čez mejo, odkoder bi lahko dobili trikratcenejšo obleko in železo, če bi bilo vladi kaj za bedno ljudstvo.

Proti krivično in neenakomerno predpisanim davkom!

Posebno burna je bila debata o osebni dohodnini, ki se neenakomerno, pristransko predpisuje, kar povzroča silno razburjenje. Največkrat takole stori: čimveč otrok ima kmet, tem večjo dohodnino mu predpišejo. Odborniki so sklenili sledeče: ta davek naj se odpravi, saj je že drugod dovoli, ako pa že mora biti, naj se predpiše po arih (po velikosti posestva z ozirom na kataster, čisti donos.) skupaj z drugim davkom, da ne bo treba posebej napovedovati in posebnega naloga pošiljati, kar ravno toliko razburja vsakega. Če bi se predpisal na zgoraj omenjeni način, seveda od določene velikosti n. pr. od 10 hektarov naprej, bi bili vsi bolj enakomerno zaleti. Ni napačna ta misel. Eden odbornik je tudi predlagal, da se naj naprosi g. Vesenjaka, da bi vnovič v „Slov. Gospodarju“ praktično razpravo napisal o osebni dohodnini, kako se napove, kaj se računa za dohodek, kaj se sme kot stroške odračunati itd.

Bi bilo potrebno, ker si skoraj nihče ne shranjuje posameznih števil.

Proti nezmernemu pljančevanju!

Odbor je sklenil zahtevo, da naj Kmetiska zveza odločno glavarstva po ziva, da gostilne strogo nadzorujejo, da naj bodo med službo božjo ali še boljše ob nedeljah in praznikih sploh zaprte.

Kaj bo s sirotinskim denarjem!

Ljudi močno skrbi kaj bo s sirotinskim denarjem, ki so ga sodnije celo brez vedenja otrok in varuhov ali proti njihovi volji, brez dovoljenja dali za vojno posojilo. Zdaj nimajo obresti, ne morejo rabiti svojega denarja, ne vejo, kaj bo z dedščino. Sklenila se je zahteva, da naj se za te otroke nekaj stori, se jim izplačujejo obresti in zagotovi vrnitev njihovega denarja. Na ljudstvo bi zelo dobro vplivalo, da bi se vlada vsaj kaj izrekla in reveže rešila mučne negotovosti.

Advokati in zdravniki.

Zemljoradniki vulgo samostojni so sklenili, da bi se naj advokati podražavili, to se pravi, da bi jih plačevali potom davkov. Bolj neumne zahteve pač samostojni poslanci v Beogradu niso mogli skleniti. Kako pride davkoplačevalec do tega, da bo samostojnim pravdarjem in pretepačem pomagal plačevati advokate! Ali ne bi bilo bolje, da bi se zdravniki podražavili, to je, da bi imelo ljudstvo brezplačno zdravniško pomoč. To bi bilo nekaj, kar bi res koristilo kmetickemu in delavskemu ljudstvu!

Kaj je z zavarovanjem zoper požare?

Naše uredništvo je dobilo od več strani vprašanja: Kaj je s tujimi zavarovalnicami, ali veljajo zavarovalne pogodbe z raznimi nemškimi, židovskimi in ogrskimi zavarovalnimi družbami? Po deželi se klatijo agenti tujih zavarovalnih družb in hočejo še tudi naprej speljati naše ljudi na židovske limanice. Uredništvo „Slov. Gospodarja“ se je v tej zadevi obrnilo na posebnega strokovnjaka v zavarovalnih zadevah, kateri nam odgovarja sledeče:

Takoj po prevratu je naša vlada postavila vsa podjetja podanikov in družb sovražnih držav pod nadzorstvo in sekvestro. Tako so sedaj pod sekvestrom tudi vse zavarovalnice, ki imajo svoje sedeže v Nemčiji, Nemški Avstriji in Ogrski. Tem družbam je bilo zabranjeno zavarovanje v Jugoslaviji, dokler ne dobijo na novo za-

Poslušna čreda.

Kadar smo na shodih zatrjevali, da so samostojneji podrepniki demokratskih bankirjev, so nas vedno obkladali s psovkami in nam očitovali nerresnico. Kdor tega noče verjeti, kar smo vedno povdarjali, naj čita mladoliberalno glasilo „Jutro“ od dne 14. t. m. Ta list je prinesel na uvodni strani notico, ki vsebuje pogoje, pod katerimi bi zemljoradniki bili pripravljeni, stopiti v vlado. Pa naj nihče ne misli, da so sodelovali pri sestavi predlogov kakšni Ureki, Kirbiši itd. Razumevno je, da so imeli glavno besedo „dohtar“ Vošnjak, ki so tako prefrigani, da znajo pogoje napraviti zelo ugodne, pa ne za kmetске koristi, marveč v — demokratske. Kmetje, ali se ne boste veselili, če je celo dopisnik „Jutra“ pohvalil zemljoradnike, ki so zelo poslušna čredica. Konec notice se glasi: „Splošno se domneva, da se je položaj znatno izboljšal, ker odgovarja program zemljoradnikov bistveno demokratskemu stališču.“ Torej: samostojni kmetje, zastopani v Zemljoradniškem klubu, bodo z drugimi besedami podpirali in stavili bistveno iste zahteve kot demokratski izvozniki. Pravili smo vedno, da se bo trajalo nekaj časa, predno se bodo samostojni volileci izpametovali, toda v istem času, ko bodo izpregledali, pride polom samostojne politike v Sloveniji. Ako bodo marširali v vlado, si bodo jedli sodbo, ker bodo soodgovorni za vse zlo, ki ga bodo centralisti naprtili našemu narodu. Kmetsko ljudstvo bo končno pogledalo v karte samostojnih zapeljivcev, — in prišel bo dan političnega obračuna.

prošenih koncesij in dokler ne založijo v Jugoslaviji zahtevanih visokih svot za jamstvo vseh zavarovanj v naši državi. Tuje družbe se le malo ozirajo na to odredbo naše vlade. Vlada sama težko kontrolira postopanje zavarovalnic, ker so sekvestri navadno zelo malopazljivi.

Da ne pridejo naši posestniki v slučaju nesreče v veliko zgubo, jih opozarjamo, da naj pri tujih zavarovalnicah ne povišujejo zavarovalnih svot še manj pa, da bi zavarovali na novo svoje imetje pri tujih zavarovalnicah, ki so pod sekvestrom.

Kmalu se bo med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo sklenila trgovinska pogodba in tedaj se bo končno veljavno tudi rešilo vprašanje zavarovalnic, ki so izven naše države.

Da bodo naši ljudje na jasnem, omenimo glede zavarovanja še sledeče:

Piruhi.

Spisal Jos. Premk.

(Konec)

Takrat se ji je zadelo, da čuje od nekod oddaljene glasove, planila je k oknu, a samo enkrat se je še začulo tam nekje iz dalje kakor zategel klic na nato je zopet utihnilo vse.

Rozaliki je zastala kri v žilah, in sama ni vedela zakaj, saj morda ni bilo ničesar, skovor je skovikal tani nekje ali je zapiskal čez vrhove veter — a njej se je zdelo, da je čula glasove vašujočih fantov.

V zvoniku je udarilo dvanaest in še je bila Rozalika pri oknu.

Že jo je začelo zebsti, ker hladna je bila noč, tam od lesov je pihal mrzel veter, nebo je bilo čisto, kakor umito.

Napostled je zaspala, da sama ni vedela kdaj.

Naenkrat se je zmajalo ozračje in močan pok se je začel tam od konca vasi: fantje so z možnarji naznanjali jutro velikonočne nedelje.

V zvoniku se je zganilo in zabubalo — dan; Rozalika je planila iz po-

otelje še v polsnu in prvo, česar se je zavedla, je bilo, da Franceta ni bilo pri oknu.

Kako st je veselila tega jutra, ko to zopet povzročila na koru svoj lep glas, a sedaj so se ji prsi krčile neznane strahu... Tistikrat jo je pa obšla težka misel — morda se je samo šalil in ima v mestu že — kakšno drugo...

Hitro se je opravila vsa zmedena, vsa žalostna in skoro prva je bila v cerkvi, ker vedela je, da pride gotovo tudi France.

Počasi se je cerkev napolnila in tudi na kor so prišle že vse pevke. Veličastno so gorele luči, množica se je tlačila k oltarju, a enega je pogrešalo Rozaliki oko...

Samo fantje so se vedli tako nekako čudno: prišli so in so zopet odšli in tako resni, skoro zamišljeni, so bili njih obrazi, da je obšla Rozaliko temne slutnja.

Ko je zapel župnik „Aleluja“, je ostalo na koru vse tiho, samo nekaki jok se je začel od tam gori.

Prijateljica je povedala Rozaliki na uho, da so v pretepu fantje okoli polnoči zabodli — njenega Franceta.

Začudena je obstajala pred cerkvijo množica, tudi orožniki so že prišli in nekaj so jih vklenili.

Stancarjev Jokelj pa, ki mu je bila vsaka stvar za šalo, je dejal, da je vrinesel France iz mesta svoji ljubici — krvave piruhe.

Hajduk Veljko Petrovič.

(Srbsko spisal Vuk Stefanovič Karadžič — prev. dr. L. Lenard.)

Stari slavni srbski pisatelj Vuk Karadžič je priobčil življenjepis hajduka Veljka, ki se je bojeval pod Črnim Jurijem, dedom našega sedanjega vladarja in pomagal pri prvi osvoboditvi Srbije izpod turškega jarma. Ta spis je značilen za takratne razmere in ljudi, iz njega odseva surovi prirodni značaj, od vseh blažilnih moči prosvete neprešinjena duša srbskega kmeta onih časov z vsemi dobrimi in slabimi lastnostmi; razvidne so težke razmere, v katerih je živel srbski narod, ko je dvignil orožje za svojo svobodo. Pisan je s težko roko in z okornim slogom srbskega kmeta Vuka Karadžiča, ki je iz lastne moči in z lastno izobrazbo postal eden največjih

srbskih pisateljev in največjih mož našega naroda sploh. Prevesti hočem ta življenjepis in priobčiti našemu ljudstvu, hoteč mu dati sliko onih časov in ljudi, ko se je porajala sedanja Srbija. Ne iščite v njem ne poduka n ne zabave, vzemite ga samo kot slike naše preteklosti in naše usode. Prevesti hočem kolikor mogoče natanko, kajti samo v tem slučaju bo mogoča verna in zvesta slika. Seveda bo pa to na škodo slogu in jeziku.

Hajduki so bili napol razbojniki, napol narodni junaki, ki so igrali v rekdanjih časih med balkanskimi kršćanskimi narodi veliko vlogo. Biti so to mladeniči in možje, ki so pred turškim nasiljem zbežali v gozde in gore, se zbirali v majhne čete in napadali, ter ropali Turke, a včasih so bili pa tudi domačinom nadležni. Poveljnik se je imenoval harambaša, a hajduška četa haramija, podpoveljnik je bil bulubaša. Navaden hajduk se je zval le samo momak (mladenič-junak). Hajduhovali so od sv. Jurija do sv. Martina, prezimovali so po vaseh pri zaupnikih, ki so jih skrivali, a poleti jim pomagali z raznimi tajnimi obvestili. (Dalje prih.)

Pod sekvestar so prošle tuje zavarovalnice okoli 1. januarja 1919. Zavarovalne pogodbe, ki so bile sklenjene s tujimi zavarovalnicami pred uvedbo sekvestra, t. j. pred novim letom 1919 ostanejo v veljavi, dokler ne poteče doba zavarovanja. Pogodbe pa, ki so jih sklenili naši ljudje z agenti tujih zavarovalnic po 1. januarju 1919, so neveljavne. Ako ima kdo zavarovano svoje imetje pri tujih zavarovalnicah s pogodbo, ki jo je sklenil pred 1. januarjem 1919, torej ne more odstopiti od tuje zavarovalnice, dokler ne poteče zavarovalna doba. Vsak tak zavarovanec pa lahko sklene pri kaki domači (jugoslovanski) zavarovalnici na podlagi pogodbe s tujo zavarovalnico, pogodbe na povišek zavarovanja. Ta povišek velja do tistega časa, dokler ne poteče pri tujih zavarovalnicah sklenjena pogodba. Na primer: Ti imaš zavarovano pri tujih zavarovalnicah tvoje poslopje in premienino za svoto 4000 kron do 1. januarja 1927. Ti vidiš, da je ta svota za vrednost tvojega imetja daleč prenizka. Se strehe si ne moreš na novo napraviti, če pogoriš, s svoto, ki ti jo plača v avstrijski valuti tvoja tuja zavarovalnica. Kaj boš napravil? Povišaj svoje zavarovanje pri domači zavarovalnici. Kot tako ti priporočamo Vzajemno zavarovalnico proti požarnim škodam v Ljubljani. Vzajemna zavarovalnica ima skoraj po vseh župnijah svoje zastopnike. Za Slovensko Stajersko sta glavni za stopstvi v Celju in v Mariboru. Če hočete na novo zavarovati ali povišati zavarovanje, ali ako hočete imeti kakšno pojasnilo, zadostuje, da pišete dopisnico z naslovom „Zastopstvo ljubljanske Vzajemne zavarovalnice v Mariboru (ali Celju)“.

Politični ogled.

JUGOSLAVIJA. Minuli petek 14. t. m. je otvoril konstituanto regent in prečital zbranim poslancem svoj prestolni govor, v katerem izroča zbornici pozdrave kralja Petra in želi, da ustvari nova ustava pravico vsem delom troimenega naroda. Te slovesne otvoritve konstituante so se udeležili zastopniki vseh tujih držav in vsi novoizvoljeni poslanci razven: radicevci, komunistov, socialnih demokratov in republikancev. Vsi Pašičevi poskušajo, da bi razven radikalov in demokratov pritegnili v vlado še kakšno drugo politično skupino, so bili doslej zaman. — Vsi treznejši poslanci vseh struj so se odločno postavili proti prisegi in so za izpremembo poslanskega. Ako se bo izprememba od prejšnjega vlada vsiljeni poslovnik, se bo dalo pri tegniti k sodelovanju tudi radičevca. Osnova se je sedaj poseben odsek, ki se bavi z izdelovanjem načrta o spremembi poslavnika. Dokler ne bo ta načrt predložen, je odgodena konstituanta in je bila zadnja seja dne 17. t. m. — Jugoslovanski klub, Hrvatska zajednica in muslimani, vsega skupaj 60 poslancev, je osnovalo skupno opozicijsko skupino, ki zahteva spremembo poslavnika in večino dveh tretjin za sprejem ustave. — Proti prijatelji Slovencev in naše samouprave, je bil izvoljen predsednikom srbske radikalne stranke.

AVSTRIJA. Avstrija bo skorogotovo razpadla radi ničevih financ in pomanjkanja prehrane v kar najkrajšem času. 24. t. m. bo v Parizu posebna konferenca, kjer se bo sklenilo: Ali bo podprla ententa Avstrijo z denarjem in z živili, ali jej dovoli, da se ta združi z Nemčijo, kar dandanes zahtevajo vsi Avstrijci, ali pa življenja nezmožno Avstrijo razdeli med sosedne države? Usoda Avstrije se bo odločila v nekaj dneh.

ITALIJA. Prosta in samostojna reška država ni več oblegana od Italije. Promet na Reko je prost in odprti. Reko so zapustili d'Annunzijeve arditii in baje v četrtek sam Gabriel d'Annunzio, ki se bo naselil v Parizu. — Tudi oni kraji, ki pripadejo po mirovni pogodbi z Italijo nam, pa so sedaj še zasedeni od Italijanov, bodo izpraznjeni v kratkem.

FRANCIJA. Na Francoskem so dobili novo vlado pod predsedstvom Pereta.

RUSIJA. Ukrajinci se vedno bolj puntajo proti boljševikom. Ukrajinska pobuna se je razširila že preko štirih gubernij. Boljševiška vlada se trudi

na vso moč, da bi zatrla z vojaško silo vstajško gibanje, pa je vse zaman. Ukrajinski vstajši so doslej zajeli vse proti njim poslano vojaške oddelke in jih razorožili, boljševiške kolovodje pa postrelili.

PERZIJA. Perzijski šah (vladar) je odstopil in v Perziji dobijo sovjetsko vlado po ruskem vzorcu.

Tedenske novice.

VSEM CENJENIM NAROČNIKOM, ki do konca tega meseca niso vsaj deloma poravnali naročnine za tekoče leto, se bo ustavljal list, kajti draginja je velika in tudi mi moramo vse stroške plačati naprej. „Slovenski Gospodar“ stane za celo leto 40 K, za pol leta 20 K, za četrt leta 10 K. Za inozemstvo stane „Slov. Gospodar“ celetno 50 K.

ODLIKOVANJE. Generalu Matstru so izročili potom vojnega ministrstva vojni križec češkoslovaške republike.

TAJNISTVO Kmetijske zveze v Celju. Da se radi obilega dela razbreme tajništvo v Mariboru, se je sodne okraje: Celje, Vranksko, Gornji grad Soštanj, Slov. Gradec, Konjice, Smarje, Rogatec, Kozje, Brežice, Sevnica in Laško preuredilo strankino tajništvo v Celju. Tajništvo v Celju vodi g. M. Krajnc. Pisarna je v poslopju hotela „Beli vol“, I. nadstropje. Krajevni odbori KZ iz vseh gorej navedenih okrajev so podrejeni tajništvu v Celju.

VPRASALNE POLE je poslalo tajništvo Kmetijske zveze na vse krajevne organizacije. Izpolnite pole in nam jih nemudoma vpošljite, ker jih potrebujemo za statistiko. — Tajništvo KZ.

PODUČNI TEČAJ za naše organizatorje in voditelje izobraževalnih, gospodarskih, političnih in delavskih organizacij se je vršil dne 17. t. m. v Rušah. Zastopane so bile župnije Ruše, Selnica in Sv. Lovrenc. Predavala sta prof. Vesenjak in tajnik Žeboč. Enak tečaj se je vršil dne 19. jan. v Jarenini.

BLAGO, ki odvzame finančna straha na meji tihotapcem, navadno potem prodajo trgovcem in mešetarjem. To so po največ Nemci in nemčurji. Naše zvesto slovensko ljudstvo je radi tega čudnega postopanja zelo ogorčeno. Naši neprijatelji se nam v pest smejejo in se celo norčujejo iz naših ljudi, češ: „Kaj pa imaš ti od tvojega jugoslovanstva. Glej jaz pa kljub temu, da sem Nемеc, delam kšefte!“ Tako so n. pr. pred tedni prodali pri Gornjem Omureku najhujšim Nemcem celo proesijo zaplenjenih konj. Slovence pa še o prodaji niti obvestili niso. Na Poljčane so tihotapcu P. odvzeli cel voz soli. Radovedni smo, ali bodo to sol zopet prodali nemškim in nemčurjskim verižnikom. Slovensko ljudstvo zahteva od pristojne oblasti odgovora v tej zadevi.

SOCIALIST KISOVAR znižuje davke! V Rogozi pri Hočah so tako srečni, da imajo socialdemokratskega poslanca Kisovarja. Mož je imel ob Božiču in Novem letu shode v marib. okolici. Kričal je, da bo on znižal davke. To je sama gola farbarija. G. Kisovar je šel v Beograd s svojimi rdečimi in samostojnimi sodrugi kima. Tukaj doma se usti, a v Beogradu v bojzani, da ne zgubi pošianske dijete, kima vsemu, kar diktirajo demokratski ministri in bankirji. Se usti ni odprl, da bi se znižali davki, ki tako mučijo ubogo ljudstvo. Pač pa je bil Kisovar eden tistih, ki so v kljub nagobčniku, ki ga daje poslovnik poslancem, prisegel s samostojneži vred takoj, ko jo je primahal v Beograd. In doma se sedaj širokosti kot ljudski prijatelj!

SOKOLSKO „jedinstvo“. Med Sokoli vlada res neka nesloga, kar dokazuje zagrebški „Hrvat“, ki doznava, da imajo v Zagrebu dva različna Sokola. Prvo društvo ima svoj sedež na Wilsonovem trgu, dopisuje v latinici in zaračunjava članarino v kronah, drugo društvo pa se nahaja v Bogovičevi ulici in dopisuje v cirilici ter računa v dinarjih. Torej: hrvatski Sokoli gredo svoja pota in Srbi tudi po lastnih! Pač slaba vzajemnost!

POGREB. V sled groze globoko ginjeno, naznanja podpisano podjetje vsemu ljudstvu našega planeta

nesrečo Samostojne kmetijske stranke, katera se je dne 9. januarja 1921 ob 5. uri popoldne pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža, po dolgem potuhnjem bolehanju vsled sovražstva do klerikalcev, prevedena s tolažilom goriških črešenj smrtno ponesrečila. Pogreb nesrečnice se je vršil še isto noč po Atilovem načinu iz hiše žalosti (gostilna g. Golenka, kjer se je vršil shod 24 mož). V sprejedu je s povešenimi glavami in dolgimi solžecimi glasovi klaverno stopal od Sv. Bollenka došli štab na skupno samostojno pokopališče v Rakičje ob Dravi. Nagrobni govor je držal neki Vrtojbecan. Maša zadušnica, kakor tudi druge pogrebne ceremonije se bodo brale pri kopanju štorov v križiškem logu. — Pogrebno podjetje tvrdke goriških črešenj in vrtojbskih štorov.

OTVORITEV ŽELEZNICE Konjice—Zreče. Dne 15. t. m. se je vršila otvoritev železniške proge Konjice—Zreče. S tem se je izpolnila že dolgoletna želja prebivalstva zgornje Dravinjske doline. Postajališči dobite tudi vasi: Gabrovlje in Radana vas. Glasom objave v uradnem listu se bo postajališče v Gabrovljah glasilo: Gabrole; Nemci pišejo: Gabrolle — ljudstvo izgovarja: Gabrovlje, v slovenščini je tudi udomačenapisava Gabrovlje; ne vemo, zakaj južna železnica imena pači. — K temu poročamo še tole: Ko je bila svoj čas otvorena proga Poljčane—Konjice, je takratna uprava južne železnice povabila k tej otvoritvi tudi zastopnika Cerkve in duhovščine konjiškega okraja v osebi takratnega dekana v Konjicah, vlč. g. Jerneja Voha. Sedaj se pa to ni zgodilo. Med tem, ko so bili povabljeni zastopniki raznih uradov in društev, duhovščina ni bila povabljena. Vodja okrajnega glavarstva v Konjicah je bil pravčasno obveščen o tem zapostavljanju, vendar ni ukrenil prav ničesar. Vemo, da gospodom pri južni železnici in liberalnim krogom v Konjicah ne diši, da bi duhovščina kot zastopnica Cerkve kje v javnosti nastopila, vendar prav odločno ugovarjamo zoper to zapostavljanje. Konjiški liberali so zopet enkrat pokazali svoje pravo lice. Ravno ko to pišemo, se nam še poroča, da je g. župnik in duhovni svetovalec v Zrečah, naprošen od zreške občine, progo celo blagoslovil, česar so se naši liberalci menda najbolj bali; tako so bili njihovi načrti temeljito prekrizani.

ZELEZNICA Ljutomer—Ormož ali Središče. Te dni čitamo v listih, da se v bližnji bodočnosti zgradi v Sloveniji več novih železniških prog. Imenuje se proga Rogatec—Krapina. Kaj pa je s podaljšanjem železnice iz Ljutomera do Drave? Naj se izvede potem ta proga do Ormoža ali Središča, samo izvesti se mora čimprej. To vendar ne gre, da bi eden najboljših kosov zemlje, t. j. naše Murško polje in Slovenske gorice bilo brez zveze z ostalim svetom. In železnica ob Sotli? Tudi ta se mora izvesti. Ta proga je gotovo važnejša kot marsikatera druge, ki so že projektirane.

ZVIANJE železniških tarifov. Ministrstvo saobračaja je sklenilo povišati tarife za osebni in za tovorni promet, ker se z dosedajnimi tarifi ne doseže kritje izdatkov. Za izvozno blago bodo določene posebne ugodnosti, da naš izvoz pri tem ne bo trpel. Radovedni smo, ali bo tudi tokrat došlo r Korošec kriv, da so zvišali železniške tarife?

SAMOMOR. Preteklo nedelje je v svojem stanovanju v Jenkovi ulici v Mariboru izvršil samomor bivši kolarški mojster Anton Rokavec. Kot vzrok samomora se navaja neozdravljiva bolezen.

VLOM V KLET. Pred nekaj dnevi so vlomili neznan zlikovec v zadržno klet pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, ki je last Spodnještajerske Ljudske posojilnice. Tatovi so prišli do vina na ta način, da so steno klete predrl ter zlezli skoz luknjo v nje no notranjost. Ukrađeno je približno 75 litrov vina. Vino so odnesli skoz vrata. Storičev dosedaj še niso izsledili.

ZLOCIN na Silvestrovo. V Skorklji pri Trstu je tamošnji ponocni čuvaj Atilij Gjurgjevič na Silvestrovo s strelom težko ranil svojo bivšo ljubimko, ki nato zvezal roki in nogi ter jo vrgel v bližnji vodnjak.

Zločinec je že priznal storjeno ludodelstvo.

UMRLA je v Hrastniku 13. t. m. soproga znanega veleposestnika Roša. Bila je dobra žena, vsled boleznij je zadnji čas veliko trpela. N. v. m. p. l. Rqdbini pa naše sožalje.

OKROZNA gradbena sekcija v Ptuj ustanovljena. Ugodilo se je že lji prebivalstva, da se je v Ptuj ustanovila okrožna gradbena sekcija, koji stoji na čelu g. inženir Vanek. S tem je ustrezno tolikokrat stavljani zahtevi, da dobimo v Ptuj strokovnjaka za ceste in mostove, ker dosedaj nismo imeli nobenega.

PODPORE iz okrajne blagajne. Okrajni zastop v Ptuj je v seji dne 13. januarja 1921 sklenil darovati za uboge šolarje v ptujskem okraju 10.000 K, da se nakupijo šolske knjige.

POPRAVILO MOSTOV. V ptujskem sodnem okraju se bodo letos popravljali trije veliki mostovi in sicer dravski most na Borlu, ter dva mosta čez Dravinjo in sicer: vŠt. Vidu ter pri Ptujski gori. Mostovi so bili že tako slabi, da se morajo letos temeljito popraviti. Stroški za popravila znašajo blizu pol milijona kron. Upamo, da bo država priskočila na pomoč z denarnimi sredstvi.

LESENE HIŠE. V najnovejši dobi so postali ljudje zelo iznajdljivi. V mestih vlada veliko pomanjkanje stanovanj in za to iščejo iz te zagate izhoda. Ponekod so poizkusili z betonskimi hišami, a so jih začeli opuščati, ker so mrzle in je treba dalje časa, predno jih zgradijo. Sedaj so ustanovili v Zagrebu neko delniško družbo, ki izdeluje lesovje za stavbo manjših hiš. Zgotovljeno je vse, okna, vrata, streha itd. in se hiša lahko v kratkem času postavi.

REKVIZICIJE v N. AVSTRIJI. Kdor v Nemški Avstriji ne more ali noče oddati svoje živine, mora plačati za 1 kg žive teže od oddaji določene živine 12 K. Če n. pr. določi rekvizijska komisija, da mora kmēt oddati vola, ki tehtata 1200 kg, mora plačati 14.400 K odkupnine.

BIVSA nemška cesarica na smrti postelji. Zdravstveno stanje bivše nemške cesarice se je tako poslabšalo, da ni upanja na okrevanje. Njene ure so baje štele.

RUSIJA—RUMUNIJA. Bivši general v Wranglovi armadi, Maruševski, je v sporu med Rusijo in Rumunijo izjavil, da bodo Rusi v spomladu naperili svojo ofenzivo proti Rumuniji, ker je spor med Rusijo in Rumunijo zaradi Besarabije nepremostljiv. Rusija zahteva od Rumunije Besarabijo, a tej odločni ruski zahtevi se pa Rumunija ravno tako odločno protivi. S Poljsko ne bo Rusija pričela nobene ofenzive, kajti poljske čete so v zadnji rusko-poljski vojni Ruse tako nakučile, da si bodo Rusi dobro prizkusili, predno bi vnovič začeli vojno s Poljsko. General Maruševski čeni število ruskih čet na celi fronti od Estonske ne tri do Črna morja na 400.000 mož, ki so dobro oboroženi.

BREZPOSELNOST v Ameriki. Jugoslovanski generalni konzulat v Čikagu razglašča, da je naraslo število brezposelnih v Ameriki na tri milijone.

Gospodarstvo.

Kmetijsko šolstvo.

Dne 30. decembra p. l. se je vršilo pri poverjenstvu za kmetijstvo posvetovanje, ki se je bavilo s vprašanjem novih kmetijskih šol v Sloveniji. Seje so se udeležili ravnatelji kmetijskih šol, ravnatelj Kmetijske družbe in oba strokovna poročevalca poverjenstva za kmetijstvo. V tej seji se je sklenilo ustanoviti v Mariboru srednje kmetijsko šolo. Toliko poročajo listi.

Nam, ki nam je dobrobit slovenskega kmetijskega ljudstva na srečo, pa ni vseeno, kako mislijo gospodje reševati slična vprašanja, ker smo mnenja, da mora poverjenstvo za kmetijstvo štiti v prvi vrsti koristi našega kmeta. V Mariboru imamo vinorejsko in sadjarsko šolo, ki je bila zgrajena v namen, da se v njej izobrazijo sinovi naših posestnikov praktično in teoretično. Šola je, kakor učijo izkušnje, zadostovala in služila izbornu svojemu namenu. Lansko leto so listi prinesli poročilo, da nameravajo merodajni krogi nastaniti v poslopju vo-

jaške realke srednje kmetijsko šolo. Proti temu se je uprlo vojno ministrstvo z vso odločnostjo, ker so vojaški krogi mnenja, da je poslopje bivša last avstrijskega vojnega erarja in kot taka smatrati za vojni plen. Vojne oblasti niso voljne prepustiti poslopje šolskim namenom. Toda, kje bodo sedaj nastanili novo srednje šolo? Morda v vinarški šoli? Proti tej nakani bodo vodili neizprosni boj. Vinarška šola je sezidana za to, da se v njej izobrazujejo sinovi naših posestnikov, ki bodo prevzemali posestva svojih staršev. Niso je pa gradili v namen, da se v njej vzgojujejo mladi „teoretiki“, nesposobni, da v praktičnem poljedelstvu pokažejo ono praktično znanje, ki je za vsakega kmeta tako nujno potrebno. Se enkrat: pustite nam vinarško šolo v Mariboru in ne igrajte se z interesi našega kmetijstva!

g MARIBOR. Na protestnem shodu vinogradnikov proti uvozu italijanskega vina prihodnje nedeljo, dne 23. januarja, ob 1/10. uri dopoldne, bodo govorili vinogradnik Thaler, Supanič in menda tudi en poslanec-vinogradnik. Zborovanje se vrši v Gambrovi dvorani. Povabljeni vsi vinogradniki in viničarji celega okraja.

g KMETIJSKA PODRUŽNICA Maribor in okoliš. V najbližnjem času bo naša država sklenila z Italijo trgovsko pogodbo. Pri tem bo vsaka država morala drugi v tem in onem popustiti; vsaka bo skušala za sebe pridobiti čim največ koristi. Gotovo je, da bo Italija zahtevala prost uvoz vina v Jugoslavijo. Ako bi se ta Italija dovolil, bi se s tem naše vinotništvo in tudi vinogradništvo uničilo. V uvoz vina torej naša vlada za nobeno ceno ne sme privoliti. Treba pa je od strani vinogradništva, da to od vlade najodločneje zahteva in ji ob enem razloži tozadevne razmere. V ta namen bo Kmetijska podružnica na nedeljo, dne 30. t. m., sklicala shod, katerega se naj vsak vinogradnik mariborske okolice gotovo udeleži! Ob enem opozarjamo na sličen shod, ki se vrši v nedeljo, dne 23. t. m., mariborski Gambrovi dvorani ob 1/10. uri dopoldne. Naj pa udje naše podružnice ne mislijo, da jim k podružnemu shodu ni treba priti, ako so se udeležili shoda dne 23. t. m. Čim več korporacij se oglasi proti uvozu vina, in čim bolj bo vsak shod obiskan, tem prej je uspeh.

g PTUJ. Vse vinogradnike in viničarje iz okrajnega glavarstva Ptui pozivamo, da se udeležijo prihodnje nedelje protestnega shoda proti uvozu italijanskega vina. Shod se vrši v dvorani minoritskega samostana. Začetek ob pol 8. uri. Zastopniki občin naj prinesejo pisane proteste seboj na shod.

g PROTESTE PROTI UVOZU italijanskega vina so nam poslali vinogradniki, zbrani na zborovanju 16. jan. pri Sv. Tomažu pri Ormožu, podružnica Kmetijske družbe in krajevna organizacija Kmetijske zveze istokraj. Kmetijska podružnica pri Malinjedelji, vinogradniki in Bralno društvo pri Sv. Petru niže Maribora.

g GOSPODINJSKI TEČAJI po deželi. V drugi dobi zimskega tečaja, ki traja od 3. jan. do 15. marca t. l., se vrše gospodinjski tečaji po sledečih krajih: v Ormožu pod vodstvom ge. Premrou, v Studenicah pri Poljčanah pod vodstvom ge. Primožičeve, v Letušu ob Paki pod vodstvom ge. Sittigove, v Trbovljah pod vodstvom ge. Odlaskove in v Podbrezju nad Kranjem pod vodstvom ge. Jakličeve. Jesenski tečaj so se dovršili povsod s prav povoljnimi uspehi. Spričo oblikih priglasi sta se morala tečaja v Ormožu in v Podbrezju ponoviti. Opozorjamo že sedaj merodajne kroge, da se za prireditve jesenskih gospodinjskih tečajev, ki prično 15. oktobra t. l., že sedaj zainteresirajo in da tudi predložijo pravočasno svoje prošnje na poverništvo za kmetijstvo.

g IZTIRJEVANJE DAVKOV. — Slovenski kmet nam piše: Prisilno bodo davkarje iztirjevale davke, ki so predpisani od 1. junija 1920 do 1. maja 1921. Kdor do 27. januarja ne bo prostovoljno plačal davkov, ga bodo rubili. Lepa reč! Kje pa naj vzamemo kmetie sedaj v sredi zime denar? To določilo se mora sremeniti. Če lahko čakajo na davke, ki so predpisani — vajnim dobičkarjem od poslovnega

prometa in vojne dobičke, morajo počakati tudi z zemljiškim davkom in z dohodnino. Mi kmetje in obrtniki smo najbolj zvesti državljan in v zahvalo za to nam sedaj hočejo demokrati sleči kožo. Kje so neki sedaj tisti samostojni kričavi agitatorji in kandidati? Ali so res, ko so v Belgradu komaj izstopili iz železniških vozov, kar roke dvigali za vse, kar pride dobrega od demokratskih ministrov?

g NAŠE OKRAJNE CESTE tvorijo prav žalostno poglavje v zgodovini našega osvobođenja, ker jih prepuščajo žalostni usodi. V nekaterih krajih, kakor n. pr. v bližini Poljčan, kjer je obilo gramozna na razpolago, o slabem stanju cest ni govora, a je zopet žalostneje v okrajih, kjer jim primanjkuje zadostnega kamenja. Voznja po cestah, kakor jih najdemo n. pr. v rogaški okolici, je za konje prava Golgata. So mesta, kjer se vderejo kolesa do osi v mehko ilovico, ki pokriva razorano cesto. Pridejo pa tudi mesta, kjer je cesta podobna strugi izsušenega potoka. Značilni so na nagljenih cestah jarki, v katerih se ob priliki deževja pretaka sredi ceste rujava voda, zbirajoče se v nižje ležečih kolotirih in lužah. — Ceste so v obupnem stanju in nihče se dosedaj ni lotil z resnimi nameni velevažne ureditve tega vprašanja. Okrajnim zastopom ne dopuščajo njih finančno stanje, ki je v nekaterih slučajih upravičeno žalostno, da bi podvzeli glede popraviljanja cest toliko pričakovane korake. Deželna vlada se je pobrigala v prvi vrsti za kranjske okrajne ceste, ter jih je kratkotalno podržavila. Gospodom, ki so imeli odločevati v poverjeništvu za javna dela, stavimo vprašanje: čemu dvojna mera v vprašanju podržavljanja okrajnih cest? Ali Spodnji Štajer ni sestavni del Slovenije? Žalostnega sedanjega stanja naših cest so krivi merodajni činitelji v poverjeništvu za javna dela, ki niso imeli smisla za gospodarske potrebe našega ljudstva v Sp. Štajerji. Sedaj, ko bodo samostojneži stopili v belgajsko vlado in ko bodo prevzeli skupno z demokrati tudi v Ljubljani vladne vaje v roke, pričakujemo, da se bodo zgodili glede okrajnih cest — čudeži. Ako se vprašanja cestna nizerije ne bodo spomnili, izgubijo pravico na firmo „kmetijska stranka“, ker so ravno v tem vprašanju ogroženo gospodarske koristi našega spodnještajerskega kmeta.

g HRANILNE VLOGE v denarnih zavodih. Naročnik iz Ptujске gore nam piše, da iz nekaterih denarnih zavodov ni mogoče dvigniti poljubnega zneska. Želi odgovora. Odgovorjamo, da denarni zavodi izplačujejo vloge, kakor je določeno v pravilih. Za večje svote velja daljši odpovedni rok, kajti posojilnica ali hranilnica ne more imeti naloženih vseh bankovcev v svoji železni blagajni. Tam bi ne nesli nič obresti. Mora jih naložiti zopet v drugem zavodu, ki vloge obrestuje, ali pa jih posodi posojiljemalcem. Torej je treba pravočasno odpovedati vlogo in potem se vsakemu izplača.

g DEMOKRATI so zopet podražili sladkor. Liberalci, ki so zdaj na vladi v Beogradu, so sklenili, da se pobira od sladkorja, ki se uvažuje, okoli 22 K monopolne takse od 1 kg. Dosedaj se je plačevalo od 1 kg sladkorja 12 K carine. Vedno rastoča draginja je blagoslov demokratske vlade, katero v Beogradu podpirajo samostojni poslanci.

g CENE GOVEJI ŽIVINI so se utrdile. Le če bi v Nemški Avstriji res izbruhnil generalni štrajk, kakor ga napovedujejo, se je bati, da bodo šle cene zopet nazaj. Ako bo pa mogoče še naprej izvažati našo živino in meso, pa se ni bati padanja cen živini.

g SVINJSKI SEJEM v Mariboru. Pretekli petek, dne 14. t. m., se je prignalo na mariborski sejem 34 ščetinarjev. Za 1 kg žive teže so plačevali po 25 do 32 K. Prodano je bilo vse.

g CENE GOVEJIM KOŽAM so padle od 50 K na 30 in 26 K 1 kg. A usnje je še vedno enako drago. Zakaj? Ker si bogati demokrati lahko kupujejo za drag denar obuvale. Za kmeta, delavca in obrtnika pa imajo demokrati in samostojni odprto srce samo ob volitvah.

g ČEBELARJEM Slov. Štajerija in Prekmurja se naznanja: V tekočem

letu se bodo vršili v celem imenovanim okolišu štiri dvadnevni podučni tečaji in približno 40 shodov. Tečaji bi bili najbolj potrebni v onih političnih okrajih, kjer jih dosedaj še ni bilo in to so: Maribor, Celje, Brežice, Prekmurje. Primeren čas za tečaje je maj, junij, julij in deloma še avgust, da je možno praktično razkazovanje. Podružnična vodstva in čebelarji iz onih krajev, kjer ni podružnic, naj se blagovolijo že sedaj oglašati za shode, ker podpisani mora biti obveščen o tem najmanj dva meseca pred izvršitvijo zaradi sestave in predložitve potovalnega načrta. Shodi se začnejo marca ter se bodo vršili po tistem redu, kakor bodo došli priglasili. Kdor torej želi shod v marcu, naj se oglašajo takoj. Vsak sklicatelj naj navede kraj shoda ter pripomni, ali bi v dotičnem kraju bilo bolj umestno dopoldne ali popoldne. Za prireditve shodov in tečajev se je oglašati pri podpisanimu. Na pismena vprašanja damo vsak čas pojasnila, ako se priloži za odgovor znamka ali dopisnica. Kdor želi v kaki strokovni zadevi osebno na domu pojasnila, naj se oglašajo prvi ali tretji četrtek v mesecu, ako ta dan ni praznik. — Ivan Jurančič, državni čebelarski potovalni učitelj. Pošta: Sv. Andraž v Slov. gor.

g SV. PETER pri Mariboru. Podružnica Čebelarskega društva za Slovenijo se ustanovi pri nas dne 23. jan. 1921 po večernicah za Sv. Peter in okolico. Čebelarji se vabijo in vsi, ki se za to zanimajo!

g VREDNOST denarja. Ena avstrijska krona je vredna 22 do 23 naših vinarjev, ena laška lira stane 6 kron in 10 do 15 vinarjev, ena nemška marka stane 2 naši kroni, za en švicarski frank moraš dati 23 naših kron, za en francoski frank pa 9 naših kron.

g ENO IN DVEKRONSKI bankovci. Kakor smo izvedeli, namerava finančna uprava zamenjati koncem meseca januarja eno in dvekronsko bankovce s kovanim denarjem.

g MARIBORSKI SEJEM v soboto, 15. januarja je bil radi slabega vremena bolj mrtev in slabo obiskan. Speharjev je bilo na trgu s 30 vozovi in okoli 200 zaklanimi prašiči. Cena špehu do 11. ure 42—50 K 1 kg, od 11. do 3. ure 38—44 K, meso 30—32 kron. Krompirja je bilo samo štiri vozove. Cena merici 17 K, 1 kg 2 K 20 vin. Izmed žita je bilo le nekaj vreč koruze, ki so jo prodajali 4—5 K liter. Perotnine ni bilo skoro nič. Vsi drugi predmeti so imeli približno isto ceno kot prejšnjo soboto.

g ŽITNE CENE V BAČKI: pšenica 940 do 970, ječmen 520, oves 310, nova koruza 360 do 380, stara koruza 300 do 380 K. — Novi Sad: pšenica 940 do 960, ječmen 520, oves 310, nova koruza 350 do 370, stara koruza 350 do 380 K. — Osijek: pšenica 1000 moka 0 15.50, moka za kruh 14.40 K, moka za kruh 13.20 do 13.50, nova koruza 370 do 380 K. — V Baranji se plača pšenica po 1020 K, koruza 460 do 480. Na trgu je malo blaga. — Zemun: pšenica 900 do 1000, nova koruza 390 do 400. Dovož slab, popraševanje veliko. — Split. Na debelo bela moka 0 1600, krušna pšenična moka 1300, kristalna soda 870, cimet K 5200, poper v zrnjih 4000, rumeno mltlo za pranje 2000 K.

g CENE ZA LES. V Trstu so v zadnjem času cene za les nekoliko padle. Cene lesa so v Trstu sledeče: Hrastova debela prvovrstne kakovosti 1500—2400 K za kubični meter, drugovrstne kakovosti 800—1000 K, hrastov furnir 3000—4000 K, hrastove deske do 50 mm debele 3000—4500 K, prvovrstni bukov les 600—750 K, žagan bukov les 1400—1600 K, prvovrstna javorova debela 1000—2000 K, brozjavni drog 100—160 K, železniški pragi iz hrastovega lesa 140—170 K, železniški pragi iz bukovega lesa 110—130 K, oglje vagon 14.000—16.000 kron.

g HMELJ. Žatec, 12. jan. 1921. Hmeljarji zelo ponujajo svoj pridelek. Prodanih je bilo več partij po 2800—5000 za 50 kg. Razpoloženje vztrajno klaverno.

Dopisi.

SV. JURIJ na Pesnici. Tu se je poročila pridna Marijina hčerka Lenčička Hrastnik s Karlom Maratom, ki

se je šele nedavno vrnil iz ruske Azije. Zal, da dobri par odide radi staršev preko meje.

SV. MIKLAVŽ blizu Ormoža. Veriojbski Mermolja je dne 9. januarja v Golenkovi gostilni razlagal dva-ma ducatoma ljudi samostojni evangelij. Iz obširnega poročila, ki nam ga je poslal odličan naš somišljenik, posnamemo, da je bil shod silno klaverno. Miklavženčani še počenega groša ne damo za Samostojno, Edina Zdobnikova žlahta od Sv. Bolfenka je do ušes zaljubljena v stranko šrešeni in štorov.

VURBERG. Na Kraljevo smo imeli pri nas kar dva občna zbora; dopoldne je zborovala skupina Jugoslovanske strokovne zveze. Za načelnika je bil vnovič izvoljen neumorno delavni organizator Franc Geč. Popoldne je pa bil občni zbor Gospodarskega izobraževalnega društva. Dosedanji vrli večletni načelnik Jakob Felicijan je vsled preobilice drugih poslov odklonil zopetno izvolitev. Na njegovo mesto je bil izvoljen za načelnika vrli naš somišljenik Leopold Krojzl. Obema društvoma obilo uspehov v novem letu!

ŠOŠTANJ. »Najbolje informirani« dnevniki »Jugoslavija« poročajo o poizkušnem samoumuru klobučarja Šmigovca iz Šoštanja s pripombo, da je sicer socialdemokrat, pa se je kljub temu udeležil Silvestrove nemške prireditve in s pregovorom (komentarjem), da »po slabi tovaršiji rada glava boli«. Pripominimo samo, da se klobučar Šmigovc nemške prireditve sploh ni mogel udeležiti, ker je bila prepovedana in da si naj tisti nauk o slabi tovaršiji šoštanjski liberalci kar za klobuk vtaknejo, pri katerih je on ta večer igral, pel in pil — kakor smo že poročali v »Slov. Gospodarju«.

ZAVODNJE. Zvedel sem, da se me smatra za dopisnika dopisa iz Teopolšice in so me zato dali tukajšnji samostojneži v cajtenge v svoj nepogrešljiv »Kmetijski list.« Da ne boste imeli praznega veselja, vam enkrat za vselej povem, da nisem bral nič tega niti katerega drugega vaših skrival, ker sem za to preponosen. Veseli me pa, da si poželite pridig, kar mi daje upanje, da se mislite spreobrniti. Janez Rožman, župnik. — Opomba ur.: Radevolje potrjujemo, da niste dopisnik tozadevnega dopisa.

GLOBOKO pri Pišecah. V Globokem imamo štiritirazredno ljudsko šolo s štirimi učnimi moči. Ko so pred leti zidali naše šolsko poslopje, so napravili v njem štiri učne sobe in stanovanje za dve učiteljski moči. Pri zidavi so imeli prvo besedo možje, ki pripadajo sedaj liberalcem in samostojnežem. Ker je v šoli vsled modrosti teh mož prostora samo za dve učiteljski moči potikati po raznih stanovanjih v Globokem. Od leta 1920 pa sploh ni bilo dobiti stanovanja za učiteljstvo. Zato so dali napraviti nožje, pripadajoči KZ in krajnemu šolskemu šolskemu svetu, dve podstrešni sobi v globoški šoli, ki bi naj služili kot stanovanje učiteljstvu. Ko je bila letos seja krajnega šolskega sveta, in je bila na dnevnem redu ona zadeva s stanovanji, se je Urek, naš poslanik, ki je v besedici velik prijatelj liberalnih šolnikov, zelo repenčil, češ, da on nikdar ne privoči, da bi nosila globoška občina stroške za napravo onih dveh sob. Čudno je, da Urek, kateremu je oni račun prevelik, ni dal že prej napraviti stanovanja za učitelje, ko se je dalo napraviti kaj takega za majnimi stroški. Saj Urek je moder mož, ki dalje misli nego seže. Saj je no-iz zvonec v občini. Vsak pameten človek pa tudi ve, da morajo tam biti tudi učiteljska stanovanja, kjer so učitelji. Pa mi dobro poznamo Ureka in vemo, da mu niso posebno na srečo bremena naše občine. Zakaj Urek si je sam visoko zvišal nagrado za svoje posle, ko je županoval v našem Globokem. Tedaj je šlo za njegov žep, in naš denar se mu ni smilil. Ono sojo krajnega šolskega sveta je hotel tovariš Urek samo porabiti, da bi lopnil po pri- stajih KZ. Skušal je uganjati, kakor po navadi, hujskarijo, pa jo je skupil. Ta seja nas je zopet poučila, da je Urek samo tedaj prijatelj kmeta ir-pina, kadar to pri- njegovim kor- stim. Zapeljano ljudstvo ga že spozna va in kmalu ga bo spoznalo do obisti in mozga. A potem bo tudi korenito obračunalo z njegovimi hujskarijami.

Društvena naznanila.

Ribnica na Poh.

Občni zbor Kat. izobraž. društva v Ribnici na Pohorju se vrši dne 30. pros. 1921 v društvenih prostorih. Člani in prijatelji društva pridite.

Bralno društvo

pri Kapeli ima v nedeljo 30. t. m. svoj redni občni zbor. Pridite v obilnem številu.

MALA NAZANILA.

Zaradi pomanjkanja krme se prodaja dva vola velika planinska, za vojniho pivovrstna. Naslov se pošlje Koroška cesta št. 1 (trgovina). 2-2 9

Novo vino 4 polovnjake na prodaj. Naslov v upravnistvu. 80

Pozor mlinarji.

Ravnokar došla prvovrstna volnena in svilena mlinska sila (pajetini) vseh vrst, ki se dobe v trgovini Avgust Čadež, Ljubljana, Kolodvorska ulica 85, nasproti stari Tišlerjevi gostilni. 1-3 28

Posestvo na prodaj, sedem orolov v ravni, novo poslopje s vso hišno opremo in 5 glav živine, 4 svinje ali se zamenja v državi SHS. Cena 120.000 jugosl. K. Naslov: Hanin Miha, Gaberčnik, Podgora 26, p. Rada. Koroška. 24

Posestvo (8 orolov) s poslopjem vred blizu Maribora, sadonosnik, njiva in gozd, se zamenja za manjše 4 ali 5 orolov, pod lahkimi pogoji, se ne zahteva za ravno, pač pa blizu cerkve, v dobrem stanu hiša ter da je vsaj nekaj gozda. Naslov: Franc Helar, p. monaša, p. Gor. Sv. Kungota pri Mariboru. 28

Sivalni stroj za krojače ali šivilje, Singer, malo rabljen prodaja Josef Kolman, Sliivnica pri Mariboru. 22

Čevljarji pozor! Dva šivalna stroja ter drugo orodje in potrebščine za čevljarstvo obrt se prodaja. Koroška cesta 8, Maribor. 1-2 42

Ptica v prostosti. Najcenejša lepa nova pešmarica s 85 narodnimi pesmi s dostavkom "Vojni spomini". Stane samo 1 D (K 4) s poštnino vred. Pošljejo se nove neobrabljene poštnice znamke ali pa denar po poštni nakaznici. Naručuje se pri Matiju Belec pri Sv. Bolfeuku v Slov. gor. via Ptuj. 1-5 38

Naročajte naše liste!

Drago Swaty,
sin posestnika in trgovca,
Dragica Swaty, roj. Hauc
poročena.
St. luj v Slov. gor.—Ceršak, dne 19. prosinca
Namesto posebnega obvestila. 36

Apno iz Zagorja
sveže, kakor tudi vsakovrstno
stavbno gradivo ter izdelke iz
cementa priporoča
C. Pickl, tovarna umet. kamenja
Maribor, Koroščeva ulica 39. 28

Žago ali mlin
vsako zase, ali oboje skupaj
..... **KUPIM**

sem tudi kupec za zgrajeno vodno napravo s poslopjem. Pogoj stalna voda, večja hiša z gospodarskim poslopjem in posestvom. 1-3
Naslov kupca pove upravnistvo Slov. Gospodarja.

Zadružna banka

podružnica Maribor
Gospeska ulica 20 . . . (Pirchanova hiša)

Posluje redno v vseh bančnih strokah. — Stranke sprejema dnevno ob uradnih urah.

Centrala Split

Centrala Split. . . Podružnice Maribor, Zagreb, Novi Sad.
Afilijacije: Zadružna Banka Rijeka, Zadružna štedionica Tre.

Osnovna glavica 50 milj. kron.

Bankovni oddelek: Bavi se z vsemi bančnimi posli. Obavlja izplačila vsa tuzemska in inostranska tržišča pod najugodnejšimi pogoji.

Blagovni oddelek: Kupuje in prodaja na veliko vse domače in prekomorske proizvode.

Menjalnica: Kupuje in prodaja tujo valuto, devize in čeke ter vse vrste domačih in tujih papirjev.

Vloge. Sprejema denar na vložni ziro in tekoče račune ter jih obrestuje pod najboljšimi pogoji.

Vloge na knjižice obrestuje s 4 1/4% netto. 22

NAZANILLO.

Naznanjam, da je moj sin za leto 1921 izšel in je brezplačno dobiti. 26

Al. Korsika,

semenska trgovina v Ljubljani.
Mlin valjni ali za kmetstvo meljavo išče v vsjem ali se kupiti. Ponudbe uljudno prosim na Gerjauc Frapjo, Samobor, Starogradska 41. 1-2 34

Bučno olje se začne 24. t. m. v Škofji vasi, Arčin pri Vojniku, pri Francu Klinc prešati. Kdor želi, se mu tudi zamenja. 39

Službo želi samostalna kuharica, ima veselje do vsakega dela, gre na deželo, najraje v župnišče. Naslov v upravnistvu. 27

Delavci išče se družina s dvema močmi, vajeni lesnega dela, proti dobremu plačilu. Kurivo in stanovanje pristo. Vpraša se Loška ulica 15, Maribor. 1-4 21

Mlad trgovski pomočnik z dobrim splošnim izobrazbo, iz boljše hiše želi pom. mesto v kakšni trgovini na deželi ali v mestu. Naslov pod "takojšnji nastop" se pošlje na upravnistvo tega lista. 1-3 33

Viničarja za vinograd v Razvanju pri Mariboru išče dr. Vladimir Semec odvetnik v Mariboru, Sedna ulica št. 14. Vstop 1. svečana 1921. 1-2 48

Poziv

na prijavo zalog lesa v svrhu dodelitve vagonov.
Vladni komisar pri Lesnem odseku Zveze slovenskih industrijcev v Ljubljani, Selenburgova ulica 7-II, pozivlja vse lesne industrijce, trgovce in producente, brez ozira na to, ali so člani Zveze industrijcev ali ne, da prijavijo na zgoraj navedeni naslov Lesnega odseka do dne 31. januarja t. l. svoje zaloge tesanega in rezanega lesa, kraj, kjer se les nabaja in nakladalno postajo. Prijavijo naj se samo one zaloge ki se nabajajo že v skladiščih ali na žagah (torej one v gozdih ne) in od teh zopet samo oni del, ki se namerava v času od 10. februarja do 10. maja t. l. izvoziti v Italijo, oziroma preko tržaškega ali kakšnega drugega pristanišča ob Jadranskem morju v ostalo inozemstvo. Na podlagi teh prijav se bodo potem razdelili od železniških uprav za izvoz lesa na razpolago dani vagoni p sameznim strankam. Kdor ne bi zalog prijavil, se mu za preje omenjeno dobo 3 mesecev ne bo dodelilo nikakega vagona. Istotako pa bi se od dodelitve vagonov črtali oni, ki bi zaloge, katere se bodo od slučaja do slučaja po posebni komisiji pregledale napačno prijavili. Za prijavo pride v poštev seveda samo oni les, ki se nabaja v Sloveniji.

Stranke, katere imajo sedanje certifikate v roki, se še pozivljajo, da jih za gotovo zrabijo do dne 10. februarja t. l., ker bodo po tem datumu certifikati razveljavljeni. 29

Franc Cvilak, Sov. Bistrica
belinica voska, obrt medu in voščenin
se priporoča čistini dohoditini in cenj. odjemalcem za najučnejšo potrebo, izvršne v okrašenih izdekih voščenih sveč itd. po najnižjih cenah. Za izvršno kakovost sveč se jamči. Priporoča se v blagobitno naklonjenost z odličnim spoštovanjem
Franc Cvilak. 37

LICITACIJA
občinsk. vina in žganja
mesta Ormož
se vrši
na Svečnico, 2. febr. 1921
ob 3. uri popoldne v občinski pisarni
v Ormožu. 1-2 35

POZOR! Mlinarji, kmetje, stavbeniki in stavbni podjetniki, dobite vsakovrstne žične mreže za poljedelstvo v trgovini za košare in rešetke SAMO PRI **JOSIP ANTLOGA, Maribor** TRG SVETICE (Sotienplatz). Tudi se sprejemajo tudi vse v to svrhu spadajoče popravila. Plemenit vprašanjem je priložiti znamko za odgovor. 32

UKAZ
2-4
ni ampak ogromen dobiček naredite, ako še danes naročite ilustrovan cenik ali greste v veletrgovino R. STERMECKI, CELJE, katera je dobila ogromne množine sukna, bahenta, volne, cefrja, druka in raznega manufakturnega blaga iz inozemstva ter prodaja po šudovito nizkih cenah. 952

SVEČE
voščene, prvovrstne in zvitke zacerkve priporoča po zmerni ceni
R. KRAUPNER,
svečar, Celje,
GLAVNI TRG 8. 2-3

Pristna in zelo močna črna in bela
2-6 **DALMATINSKA**
VINA
se dobijo po zmernih cenah samo pri dalmatinski zalogi
Ivan Matković, Celje
Glavni trg 8.
Posebna črna vina za slabokrvne.

KILNE PASE
proteze za noge in roke in druge stroje proti telesnim poškodbam, trebušne obveze, suspenzorije, berglje, podloge itd. izdeluje izvrstno in dobro staroznana izdelovalnica vseh bandaž
1-6 **Franc Podgoršek,**
bandažist, Maribor, Slovenska ul. 7. 11

Umetnagnojila
kalijeva sol, kostna moka, kostni superfosfat itd. itd.
: dobavlja najkulantneje :
VINKO VABIČ : ZALEC
SLOVENIJA 17
Zahtevajte proučbe za vago iske, polvagenske in manjše množine

Slov. Gospodar stane za celo leto 40 K, za pol leta 20 K, za četrt leta 10 K. Ne pozabite takoj obnoviti naročnine.

ZAHVALA.
Po zelo kratki mučni bolezni je Vsegamogošni poklical k sebi meni preljubno mlado ženo in mater, prevideno s svetimi zakramenti za umirajočo dne 12. t. m. v 37 letu starosti.
Terezika Kovačič,
soproga oskrbnika in gostilničarja,
katere telesne ostanke smo isročili na Gori pri Sv. Petru niže Maribora materi semji.
Zahvaljujem se 36. gg. dahovnikom od Sv. Petra gg. učiteljema s šolsko mladino, čistim šolskim sestram s gojenkami vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vse dokaze sočutja povodom prerane smrti moje preljube in za spremstvo od hiše ranjke k Sv. Petru in od tam k večjemu počitku Materi Mariji na Goro.
Sv. Peter niže Maribora, dne 16. januarja 1921.
Zalučič moj Mihael,
otroci Mihael, Antonija, Pavla. 41